

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۲۹۴

بذل

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۲۹۴، «جدل» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «جدل» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «جدل» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۲۹۴
ریشه	جدل
تعداد تکرار	۲۹
تعداد مشتقات	۱۸
تعداد ریشه مرتبط	۱۴۹

فهرست مشتقات

۱۷. يُجَادِلُونَ (۵)	۱۳. جِدَالَتَا (۱)	۹. جَادَلْتُمْ (۱)	۵. مُجَادِلٌ (۱)	۱. مُجَادِلٌ (۱)
	۱۴. لِيُجَادِلُوكُمْ (۱)	۱۰. جَادِلْتُمْ (۱)	۶. جَادَلُوا (۱)	۲. مُجَادِلُكَ (۱)
	۱۵. يُجَادِلُ (۶)	۱۱. جَدَلًا (۲)	۷. جَادَلُوكَ (۱)	۳. مُجَادِلُوا (۱)
۱۸. يُجَادِلُونَكَ (۲)	۱۶. يُجَادِلُنَا (۱)	۱۲. جِدَالَ (۱)	۸. جَادَلْتَنَا (۱)	۴. مُجَادِلُونِي (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱۲۲. محل (۱)	۹۲. عقب (۱)	۶۲. رُئِي (۳)	۳۱. بين (۱)	۱. ابراهيم (۱)
۱۲۳. مرد (۱)	۹۳. علم (۹)	۶۳. زوج (۱)	۳۲. تبع (۱)	۲. ابو (۱)
۱۲۴. مقت (۱)	۹۴. عمل (۲)	۶۴. زود (۲)	۳۳. جبر (۱)	۳. اتى (۵)
۱۲۵. ملك (۱)	۹۵. عوذ (۱)	۶۵. سيج (۱)	۳۴. جدل (۴)	۴. اثم (۱)
۱۲۶. موت (۱)	۹۶. غرر (۱)	۶۶. سيج (۱)	۳۵. جعل (۱)	۵. احزاب (۱)
۱۲۷. نذر (۲)	۹۷. غضب (۱)	۶۷. سبل (۲)	۳۶. جىء (۲)	۶. اخذ (۳)
۱۲۸. نزل (۳)	۹۸. غير (۵)	۶۸. سخر (۱)	۳۷. حيب (۱)	۷. اذن (۱)
۱۲۹. نظر (۳)	۹۹. فرض (۱)	۶۹. سطر (۱)	۳۸. حتى (۱)	۸. ارض (۱)
۱۳۰. نعم (۱)	۱۰۰. فسق (۲)	۷۰. سلط (۳)	۳۹. حجج (۳)	۹. اكل (۱)
۱۳۱. نفس (۴)	۱۰۱. فعل (۱)	۷۱. سلم (۱)	۴۰. حسن (۳)	۱۰. الك (۱)
۱۳۲. نوح (۳)	۱۰۲. فقه (۱)	۷۲. سمع (۵)	۴۱. حقق (۳)	۱۱. الله (۲۳)
۱۳۳. نور (۲)	۱۰۳. قبل (۱)	۷۳. سمو (۴)	۴۲. حكم (۱)	۱۲. اله (۲۶)
۱۳۴. هدى (۳)	۱۰۴. قرآن (۱)	۷۴. سوق (۱)	۴۳. حمد (۱)	۱۳. امم (۱)
۱۳۵. هزه (۱)	۱۰۵. قرء (۱)	۷۵. شدد (۱)	۴۴. حور (۱)	۱۴. امن (۳)
۱۳۶. همم (۱)	۱۰۶. قلب (۳)	۷۶. شرک (۱)	۴۵. حيص (۱)	۱۵. انس (۵)
۱۳۷. وحد (۱)	۱۰۷. قول (۸)	۷۷. شطن (۲)	۴۶. حبي (۲)	۱۶. انن (۱۲)
۱۳۸. وحى (۱)	۱۰۸. قوم (۵)	۷۸. شکو (۱)	۴۷. خصم (۱)	۱۷. اننى (۱)
۱۳۹. وسم (۳)	۱۰۹. کبر (۳)	۷۹. شهر (۱)	۴۸. خوف (۱)	۱۸. اهل (۱)
۱۴۰. وعد (۲)	۱۱۰. کتب (۳)	۸۰. شىء (۲)	۴۹. خون (۲)	۱۹. اولاء (۲)
۱۴۱. وعظ (۱)	۱۱۱. کثر (۳)	۸۱. صدر (۱)	۵۰. خير (۳)	۲۰. اول (۲)
۱۴۲. وفى (۱)	۱۱۲. کذب (۱)	۸۲. صدق (۲)	۵۱. دحض (۲)	۲۱. اوى (۷)
۱۴۳. وقر (۱)	۱۱۳. کفر (۳)	۸۳. صرف (۲)	۵۲. دعو (۱)	۲۲. ائى (۷)
۱۴۴. وقع (۱)	۱۱۴. کلل (۷)	۸۴. صعق (۱)	۵۳. دنو (۲)	۲۳. ابي (۷)
۱۴۵. وقى (۲)	۱۱۵. کنن (۱)	۸۵. صوب (۱)	۵۴. ذکر (۱)	۲۴. بشر (۲)
۱۴۶. وکل (۲)	۱۱۶. کون (۷)	۸۶. ضرب (۱)	۵۵. ذهب (۱)	۲۵. بصر (۲)
۱۴۷. وله (۲۳)	۱۱۷. كيف (۱)	۸۷. ضلل (۱)	۵۶. ريب (۳)	۲۶. بطل (۲)
۱۴۸. ولى (۱)	۱۱۸. لب (۱)	۸۸. طبع (۱)	۵۷. رجس (۱)	۲۷. بطن (۱)
۱۴۹. يوم (۳)	۱۱۹. لوط (۱)	۸۹. طوع (۱)	۵۸. رسل (۴)	۲۸. بعد (۲)
	۱۲۰. لئک (۱)	۹۰. ظلم (۲)	۵۹. رعد (۱)	۲۹. بلد (۱)
	۱۲۱. مثل (۱)	۹۱. ظهر (۱)	۶۰. رفت (۱)	۳۰. بلغ (۱)

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۱۹۷} الْحُجَّ أَشْهُرٌ مَعْلُومَاتٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحُجَّ فَلَا رَفْتَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحُجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمُهُ اللَّهُ وَتَرَوُودُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا يَا أُولِي الْأَلْبَابِ
۲. {النساء - ۱۰} وَلَا تُجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ خَوَانًا أَثِيمًا
۳. {النساء - ۱۰} هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلِ اللَّهُ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكَيْلًا
۴. {النساء - ۱۰} هَا أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ جَادَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَادِلِ اللَّهُ عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكَيْلًا
۵. {الأنعام - ۲۵} وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عَلَى قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا وَإِنْ يَرَوْا كَلِمًا لَا يُؤْمِنُوهَا بِهَا حَتَّىٰ إِذَا جَاءَكَ **مُجَادِلُونَكَ** يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ
۶. {الأنعام - ۱۲} وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يَذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ وَإِنَّ الشَّيَاطِينَ لَيُوحُونَ إِلَىٰ أَوْلِيَائِهِمْ **لِيُجَادِلُوكُمْ** وَإِنْ أَطَعْتُمُوهُمْ إِنَّكُمْ لَمُشْرِكُونَ
۷. {الأعراف - ۷۱} قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ أَ **مُجَادِلُونِي** فِي أَسْمَاءِ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَأَبَاؤُكُمْ مَا نَزَّلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ فَانظُرُوا إِلَىٰ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنتَظِرِينَ
۸. {الأنفال - ۶} **مُجَادِلُونَكَ** فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا بَيَّنَّ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَنْظُرُونَ
۹. {هود - ۳۲} قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ
۱۰. {هود - ۳۲} قَالُوا يَا نُوحُ قَدْ جَادَلْتَنَا فَأَكْثَرْتَ جِدَالَنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ
۱۱. {هود - ۷۴} فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ **مُجَادِلُنَا** فِي قَوْمِ لُوطٍ
۱۲. {الرعد - ۱۳} وَيَسْبِغُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ **مُجَادِلُونَ** فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ
۱۳. {النحل - ۱۱} يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ **مُجَادِلٌ** عَنْ نَفْسِهَا وَتُوْفَىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يَظْلَمُونَ
۱۴. {النحل - ۱۲} اذْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ **جَادِلْهُمْ** بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُنْتَهِدِينَ
۱۵. {الكهف - ۵۴} وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ **جِدَالًا**
۱۶. {الكهف - ۵۶} وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَ **مُجَادِلِ** الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنذِرُوا هُزُوًا
۱۷. {الحج - ۳} وَمِنَ النَّاسِ مَنْ **مُجَادِلٌ** فِي اللَّهِ يَغْيِرُ عِلْمَ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ
۱۸. {الحج - ۸} وَمِنَ النَّاسِ مَنْ **مُجَادِلٌ** فِي اللَّهِ يَغْيِرُ عِلْمَ وَلَا هُدَىٰ وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ
۱۹. {الحج - ۶۸} وَإِنْ **جَادَلُوكَ** فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ
۲۰. {العنكبوت - ۴۶} وَلَا **مُجَادِلُوا** أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأَنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِنَّا وَ الْهُكْمُ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ
۲۱. {لقمان - ۲۰} أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ ظَاهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَنْ **مُجَادِلٌ** فِي اللَّهِ يَغْيِرُ عِلْمَ وَلَا هُدَىٰ وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ
۲۲. {غافر - ۴} مَا **مُجَادِلٌ** فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُزُكَ تَقْلُبُهُمْ فِي الْبِلَادِ
۲۳. {غافر - ۵} كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَ **جَادَلُوا** بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ

۲۴. {غافر - ۳۵} الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ
۲۵. {غافر - ۵۶} إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ إِنْ فِي صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ
۲۶. {غافر - ۶۹} أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّى يُضْرَفُونَ
۲۷. {الشورى - ۳۵} وَيَعْلَمَ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ
۲۸. {الزخرف - ۵۸} وَقَالُوا أَآلِهَتُنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ
۲۹. {المجادلة - ۱} قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ